

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy
EUD

Fake news, manipulacja i dezinformacja.
Jak oddzielić prawdę od fałszu?

Dr hab. Jacek Trębecki, prof. UEP

Organizatorzy

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

14.10.2024 r.

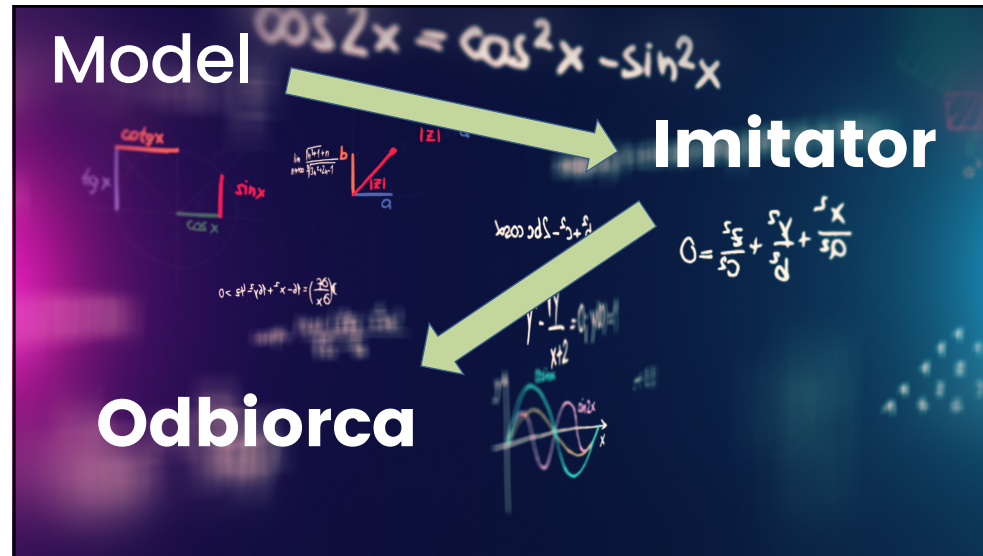
UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCYWWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

1

Definicja decepcji
Natura – wielka oszustka
Ewolucja
Dlaczego jesteśmy tak podatni?
Heurystyki myślenia
Granice dopuszczalności
Markery (seksualne)
Katalizatory i inhibitory
Jak się bronić

2

3

Specyfika decepcji

- sygnał niosący fałszywe informacje,
- nadawca takiego sygnału czerpiący korzyści z zaistniałej interakcji
- odbiorca na ogół ponoszący straty.

4

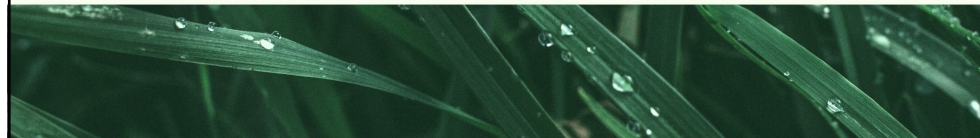
Przykłady

- Mimetyzm
- Mimika batesowska

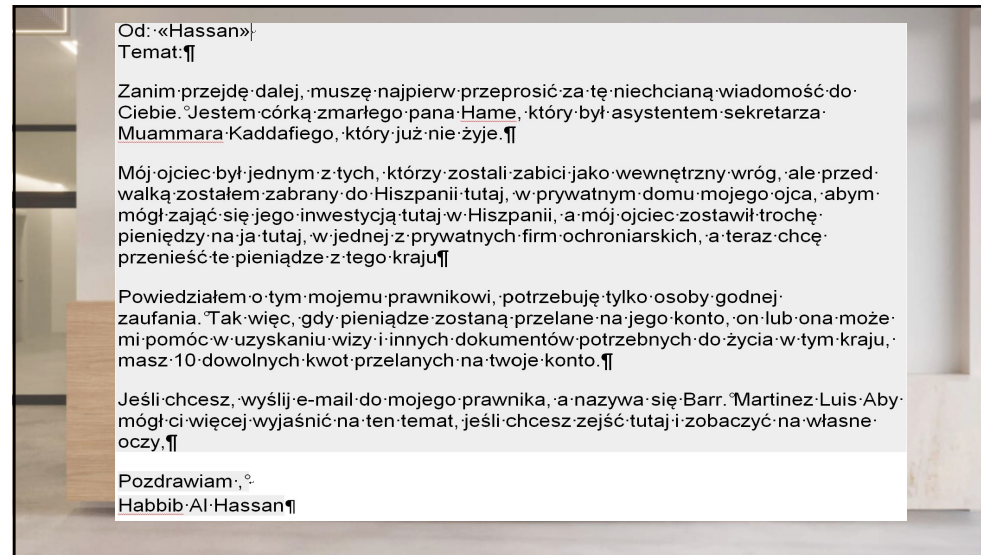
5

Przyczyny ubikwistyczności

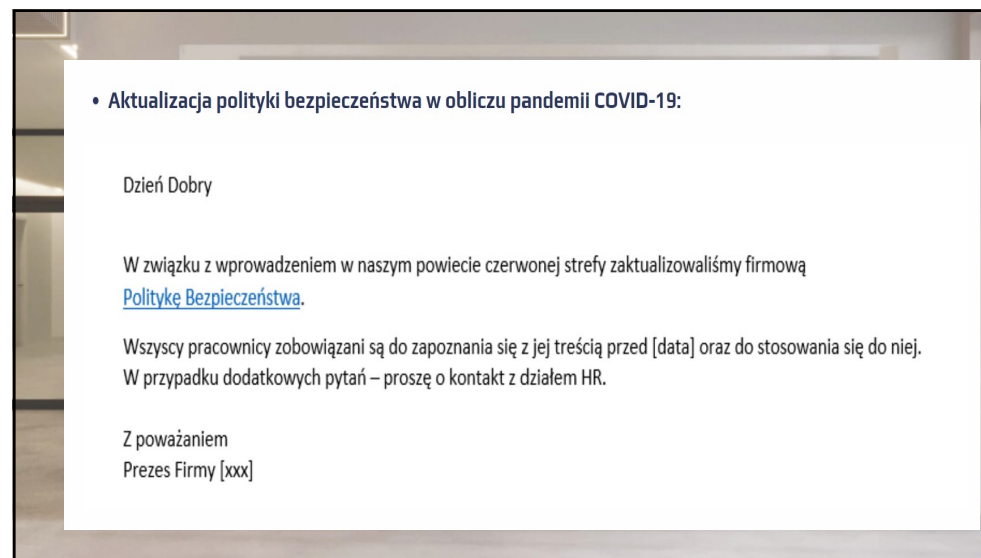
- ewolucja to walka ,
- oszustwo jest ekonomiczną formą tej walki

6

7

8

9

Kto najłatwiej oszuka ?

- Autorytet
- Ktoś kogo lubimy

10

Kiedy najłatwiej oszukiwać ?

- Gdy oszukany chce być oszukany
- Behawioral: żart, luz, wiara w szczęście naśladowcy

11

Jak najłatwiej się bronić ?

- Wierzyć brzuchowi
- Wyjść poza markery
- Nie dać się zakotwiczyć
- Tworzyć warunki

12

13